

Gazi Üniversitesi
Türk Kültürü ve Hacı Bektaş Velî
Araştırma Merkezi

TÜRK KÜLTÜRÜ
ve
HACI BEKTAŞ VELÎ
Araştırma Dergisi
Research Quarterly

Bahar
Spring 2007/41

Pîrî Baba Velayetnamesi

Velayetname of Pîrî Baba

Muzaffer DOĞANBAŞ*

Özet

Pîrî Baba, muhtemelen 15. yüzyılda Amasya'nın Merzifon İlçesinde yaşamış bir velidir. Pîrî Baba'nın menkıbevi hayatını anlatan bir de velâyetname bulunmaktadır. Bu çalışmada henüz hiçbir yerde yayınlanmamış olan söz konusu velâyetname nüshası Latin harflerine çevrilerek Pîrî Baba konusu aydınlatılmaya çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Pîrî Baba, velâyetname, keramet, Alevilik-Bektaşılık

Abstract

Piri Baba is believed to live in Amasya, Merzifon in the fifteenth century. There has been a velâyetname which tells his life. In this study our aim is to express his life by publishing this velâyetname with Romance letters.

Key Words: Piri Baba, Velâyetname, Keramet, Alevism-Bektashism

A- Giriş

İslâmlaşan Anadolu'da, geçmişten günümüze değin halkın belleğinde yaşamış velîler bulunmaktadır. Bu velîlerden birçoğu hakkında bilgi veren yazılı bir takım kaynaklara da sahibiz. Bu kaynaklar ülkemizin kütüphane ve araştırma merkezlerinde mevcut bulunmaktadır. İşte bu kaynaklardan bir tanesi de Pîrî Baba Velâyetnamesidir.

Pîrî Baba'nın tarihsel kişiliği hakkında ne yazık ki çok fazla bilgiye sahip değiliz. Bununla birlikte onun menkıbevi hayatını anlatan "Pîrî Baba Velâyetnamesi" önemli bir kaynak olarak elimizde bulunmaktadır. Pîrî Baba Velâyetnamesinin henüz hiçbir akademik çalışmada ele alınmamış ve yayınlanmamış olması bu çalışmayı gündeme getirmiştir. Burada konuya bir giriş yapılarak ulaşılabilen mevcut kaynaklarla durum aydınlatılmaya çalışılmıştır.

* Amasya Müzesi Araştırmacısı.

Konuya açıklık getirebilmek için öncelikle velî kavramı ve Pîrî Baba'nın velîliği hususu kısa bir şekilde işlendikten sonra asıl mevzuya girilecektir.

1- Velî Kavramı Üzerine:

Velâ kökünden türeyen velî kelimesi ve bu kelimenin çoğul hali olan evliya kelimesi Kur'ân-ı Kerim'de 80'den fazla âyette geçmektedir (Öztürk, 1994: 610). Velî kelimesi Türkçe'ye "sahip, ermiş ve eren" anlamlarıyla (Devellioğlu, 1999: 1146) geçmiştir. Ayrıca, velî kelimesi sevgili, dost, yakın ve yardımcı gibi ek anlamlara da sahip olmakla birlikte kelimenin asıl kök karşılığı evlâ yani "bir işte ya da herhangi bir şeye herkesten daha öncelikli olan" anlamına gelmektedir (Çuhacioğlu, 2002: 283).

Velî kelimesine tarihsel süreç içerisinde terimsel bazı anlamlar yüklenmiştir. Öyle ki velî, bir takım üstün özellikleri nedeniyle sıradan bir insanın yapamayacağı mükemmel şeyler yapan bir kişi gibi algılanmıştır. Bu anlayışın doğal bir sonucu olarak da velî olarak adlandırılan insanlar kerametleriyle anıla gelmişlerdir. Böylelikle velî-keramet ilişkisi halk arasında kabul görmüş ve keramet kavramı velîliğin alametlerinden sayılmıştır (Ocak, 1997: 1, 3).

Velîler yaşadıkları çağda belli bir itibara sahip kimselerdir. Çoğunlukla bu kimseler öldükten sonra onların kerametlerini ve menkabelerini anlatan bazı eserlerin yazılmış olduğu bilinmektedir. Bu eserlere menâkıbname veya velâyetname adı verilmektedir.

2- Pîrî Baba'nın Velîliği Üzerine:

Pîrî Baba'nın velî olup olmadığı konusunda velâyetnamede bazı tartışmalar aktarılmıştır. Velâyetname yazarı bu aktarmaları vermekle birlikte Pîrî Baba'nın gerçek bir velî olduğunu yedi ayrı yerde ifade etmektedir (1b, 4b, 6a, 8b, 10b, 11b ve 16b). Zaten, "Pîrî Baba hazretleri (*kaddesa'llahu sirrahü'l-'aziz*) kerametlerin beyan idelüm. Bundan sonra ne vecihle zuhur idüp ve ne mertebe veliyullah olup vücuda gelüp tevarihler yazıldığını eydür." sözleriyle başlayan velâyetnamenin genel çerçevesi Pîrî Baba'nın velîliği üzerine kuruludur.

Pîrî Baba'nın velîliği konusuyla bağlantılı olarak velâyetnamede ilginç bir konu anlatılmaktadır. Bu bölümde; Pîrî Baba'nın Eski Hamam içerisinde kadınlar ile birlikte yıkanması konusu işlenmektedir. Pîrî Baba'nın bu davranışına karşılık bazı Merzifonluların itirazda bulunduğu dikkat çekilmiştir. Hatta bu itirazların sahipleri, durumu o günlerde Merzifon'a gelmiş olan Osmanlı padişahı Fatih Sultan Mehmet'e arz ettikleri velâyetnamede ifade edilmektedir. Bu bölümde (10b); kimileri Pîrî Baba'nın divane, kimileri budala ve kimileri de velî olduğunu ileri sürmektedirler. Bunun üzerine Fatih Sultan Mehmet, Eski Hamama Pîrî Baba'yı görmeye gider. Padişah Eski Hamam'da gördükleri karşısında Pîrî Baba'nın velîyullah olduğuna karar verir (11b).

B- Pîrî Baba'nın Hayatı ve Türbesi

1- Pîrî Baba Hakkında Bilgi Veren Kaynaklar:

Pîrî Baba hakkında bilgi veren kaynakların başında Evliya Çelebi seyahatnamesi gelir. Evliya Çelebi, Merzifon'a geldiğinde Pîrî Baba türbesine uğradığını, onun Hoca Ahmed Yesevî'nin izniyle Anadolu'ya gelip Merzifon'a yerleştiğini, ara sıra hamamlarda yatan ilâhî meczup biri olduğunu belirterek Pîrî Baba'nın pek çok menkıbesinin (öyünülecek yanının) olduğunu yazmaktadır (Evliya Çelebi, 1970: IV, 95).

Evliya Çelebi'nin verdiği bilgilerden hareketle Fuad Köprülü Türk Edebiyatında İlk Mutasavvıflar adlı eserinde Pîrî Baba'nın (Pîr Dede) Hoca Ahmed Yesevî'nin Anadolu'ya gönderilen halifelerinden olduğunu kabul etmektedir (Köprülü, 1993: 46).

Abdi-zâde Hüseyin Hüsameddin "Amasya Tarihi" adlı eserinde; Pîrî Baba'yı Horasanlı olarak takdim etmekte ve Pîrî Baba'nın 868H./1464M. tarihinde Merzifon'da bir zâviye yaptırarak bu zâviye için vakıf tanzim ettirdiğini ayrıca Pîrî Baba'nın Merzifon'u ihya edenlerden olduğunu ifade etmektedir (Abdi-Zâde H. Hüsameddin, 1986: I, 326-327).

F. R. Haslok, 20. yüzyılın ilk çeyreği içerisinde Bektaşîlik üzerine yapmış olduğu çalışmaları yayımladığı eserinde; Piri Baba'ya bir cümle ile değinerek, Piri Baba'yı Hacı Bektaş'ın dostlarından biri olarak takdim etmektedir (Haslok, 2000: 11-12).

M. Şükrü Akkaya, 1930'lu yıllarda yaptığı Anadolu seyahati kapsamında Amasya ve Merzifon'u da gezmiş ve bu konuda hazırladığı kitabının Merzifon bölümünde buranın yatırlarına da değinmiştir. Akaya bu bölümde, Pîrî Baba'dan kısa bir cümleyle bahsederek onu bir mestçi çırağı olarak tanıtmaktadır (Akkaya, 1934: 47).

Uzun yıllar Merzifon'da öğretmenlik yapmış olan Vehbi Cem Aşkun'un hazırlamış olduğu "Pîrî Baba" adlı eser –akademik bir titizlikle yapılmamış olsa da– bugüne kadar Pîrî Baba hakkında bilgi veren en önemli kaynaklardan biridir. Aşkun eserinde; Pîrî Baba'nın Merzifon'un Marınca (Kara Mustafa Paşa) köyünden olduğunu ve velîler içerisinde irşat görevi olmayan bir meczup olduğunu ifade ederek Pîrî Baba Velâyetnamesinin özetini de okuyucuya vermektedir (Aşkun, 1947: 19-30).

Pîrî Baba hakkında akademik titizlikle yapılmış olan çalışmalardan biri kuşkusuz Suraiya Faroqhi'ye ait makaledir (Faroqhi, 2001: 119-140). Faroqhi çalışmasında, Topkapı Sarayı Müzesinde yer alan Pîrî Baba Velâyetnamesi ile Evliya Çelebi'nin vermiş olduğu bilgiler ışığında bir değerlendirmede bulunmaktadır. Faroqhi makalesinde, velâyetnamenin tıpkıbasımını da ek olarak vermektedir.

Merzifon üzerine bir kitap çalışması yapmış olan Aziz Taşan, Pîrî Baba ile ilgili olarak Evliya Çelebi, Fuad Köprülü ve Vehbi Cem Aşkun'dan aktarmalar yapmakta ve halk arasında anlatılan bazı menkıbelere değinmektedir (Taşan, 1979: 113-114).

Hüseyin Piroğlu, "Evliyalar Yatağı Anadolu" adlı kitabında; Pîrî Baba hakkında herhangi bir kaynağa dayanmayan ve aynı zamanda Pîrî Baba Velayetnamesiyle de bağdaşmayan bazı bilgiler vermektedir (Piroğlu, 1992: 9-10). Örneğin o, Pîrî Baba'yı Hoca Ahmet Yesevî'den ve devamla Lokman Perende ile Hacı Bektaş Velî'den öğrenim görmüş birisi olarak sunmaktadır ki bu anlatılanlar tarihsel olarak mümkün olmayan şeylerdir.

İsmail Onarlı tarafından kaleme alınan bir makalede; Pîrî Baba'nın hayat hikâyesi ve bu konuda bilgi veren mevcut kaynaklar ile Pîrî Baba'nın tekkesi hakkında bilgilere yer verilmektedir (Onarlı, 1997: 18-21).

Ahmet Yaşar Ocak tarafından kaleme alınan ve Menâkıbnâmeler (velâyetname-ler) üzerine yapılmış derli toplu akademik çalışmaların başında gelen eserde, Pîrî Baba Velayetnâmesine bir cümle ile değinilmiş ve burada Pîrî Baba Velâyetnamesi 16. yüzyıla tarihlendirilmiştir (Ocak, 1997: 61).

Eraslan Doğanay hazırlamış olduğu "Anadolu'da Yaşayan Dergâhlar" adlı kitabında Pîrî Baba'ya değinmiş ve bu çalışmada Pîrî Baba'yı, Hacı Bektaş Velî'nin Anadolu'daki babalarından biri olarak takdim etmiştir. Ayrıca yazar, konu hakkında İsmail Onarlı ve Hüseyin Piroğlu'nun görüşlerini tekrar etmekten öteye gitmemiştir (Doğanay, 2000: 49-54).

2- Pîrî Baba Türbesi:

Amasya ili Merzifon ilçesi Nusratiye mahallesinde yüksekçe bir mevkide yer alan Pîrî Baba türbesi, Merzifon'un önemli ziyaretgâhlarından. Türbe, Kültür ve Turizm Bakanlığı'na bağlı Ankara Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu'nca tescil edilerek koruma altına alınmıştır.

Evliya Çelebi, Pîrî Baba dergâhından söz ederken dergâhın büyük kubbelerle süslü olduğunu ve buranın aşevi ve derviş hücreleriyle donatıldığını, burada her gece iki yüz insanın konakladığını ve Pîrî Baba'nın başı açık iki yüz dervişinin bulunduğunu yazmaktadır (Evliya Çelebi, 1970: II, 398). Günümüzde ise sadece türbe ayakta.

Pîrî Baba türbesi kare mekânlı ve üzeri tek kubbelidir. Sekizgen kasnaklı kubbe-ye geçiş dilimli tromplarla sağlanmıştır. Türbe moloz taş malzeme ile yapılmış ve önde yer alan iki gözlü revak kısmında ise, moloz taş ve tuğla malzeme kullanılmıştır. Ayrıca eserin beden duvarları ve kubbe kasnağı üzerinde tuğla dizilerinden oluşan kirpi saçaklar bulunmaktadır. Türbe doğu ve batı duvarlarında, kubbe kasnağı seviyesinde açılmış bulunan küçük birer pencere ile güney cep-

hede yer alan bir pencereyle aydınlanmakta ve genel yapısı itibarıyla dışı kapalı bir görünüm arz etmektedir. Ayrıca türbenin güney cephe alınlığında, sırlı tuğla ve çini bezeme izleri görülmektedir.

Türbe üzerinde inşa kitabesi bulunmadığı için kesin yapım tarihi hakkında bir bilgiye sahip değiliz. Fakat mimari özelliklerinden hareketle 15. yüzyılda yapılmış olabileceği kabul edilebilir. Bu noktada "Amasya Tarihi" adlı eserde konuyla ilgili az da olsa verilen bilgi tarihleme konusundaki görüşümüzü desteklemektedir (Abdi-zâde H. Hüsameddin, 1986: I, 327).

Pîrî Baba türbesine birkaç basamaklı bir merdivenle önce revak kısmına geçilir. Türbe iki katlı olup, alt kat cenazelik kısmıdır. Ziyaret edilen üst kat ise, sandukanın bulunduğu kısımdır. Buradaki sanduka alışılmışın dışında yüksek ve geniş bir biçimdedir. Sanduka dışı taşıntı yapan bir kaide üzerindedir ve türbe mekânının tam ortasında mekânın büyük bir kısmını kaplamaktadır. Ahşap sandukanın üzerinde yeşil renkte bir örtü bulunmaktadır.

Pîrî Baba türbesi sanat tarihimiz açısından da önemli bir yere sahiptir. Çünkü içerisin de yer alan duvar resimleri, geç devir Osmanlı resim sanatının seçkin örnekleri arasındadır. Burada olabildiğince bütün iç mekân kök boyalarla bezenmiştir. Duvarlarında özellikle dikkati çeken olgu birbirinin benzeri olan natüromort (ölü doğa) çalışmalarıdır. Ayrıca doğu duvarda yer alan ve kare bir pano içerisine karşılıklı, birbirine bakar şekilde işlenmiş teber (derviş baltası), teşpih ve zülfikâr¹ motifleri ile ortada bir ipe asılı olan keşkülden oluşan kompozisyon ilgi çekicidir. Buradaki keşkül motifi üzerine yazılmış bir "destûr" ibaresi ve bu ibarenin altında iki satırlık bir de kitabe bulunmaktadır. Arap harfleriyle yazılmış olan kitabe şöyledir:

*Zâir gir bu makama bâ-hulûs bâ-ihtirâm
Kıl ziyâret merkad-ı Pîrî Baba zîr bu makâm* (Doğanbaş, 2003: 174)

Ağırlıklı olarak patlıcan moru, kirli sarı, kırmızı, yeşil, vişneçürüğü ve mor renklerin kullanıldığı kalem işi bezemeleri yapan usta, imzasını giriş kapısının üzerinde bulunan kitabelik kısmına atmıştır. İki satırlık kitabenin üst satırında belirgin bir şekilde Lâ ilâhe illallâh Muhammedün Resûlullâh (Kelime-i Tevhid ibaresi), altta ise, üste oranla mütevazı bir şekilde yazılmış Nakkaş İbrahim senne-1322 ibaresi yer almaktadır.

Pîrî Baba türbesinin, 20. yüzyıl başlarında büyük bir onarım geçirmiş olduğu (Erken, 1972: 334) göz önüne alındığında, Nakkaş İbrahim tarafından 1322 H./1906 M. yılında yapılmış olan duvar resimlerinin bu onarım kapsamında çizildiği anlaşılmaktadır. Pîrî Baba türbesi, Vakıflar Genel Müdürlüğünce 1977 yılında bir onarım daha görmüştür (Erken, 1972: 334).

¹ Zülfikâr, Hz. Muhammed (s.a.v) tarafından Hz. Ali'ye (a.s) armağan edilmiş olan kılıçtır.

Pîrî Baba türbesi, içerisinde çok sayıda ağaç bulunan geniş bir bahçeye sahiptir. Bahçe içerisinde kurulum, mutfak ve çeşme gibi birimler de bulunmaktadır. Ayrıca, türbenin güney kısmında bir de hazire (mezarlık) yer almaktadır.

C- Pîrî Baba Velâyetnamesi

I- Pîrî Baba Velâyetnamesinin Mevcut Nüshaları:

Pîrî Baba Velâyetnamesinin ilk kez ne zaman kaleme alındığı bilinmemektedir. Bununla birlikte mevcut nüshalar incelendiğinde, bu velâyetnameyi Şamluoğlu Hoca İbrahim adlı şahsın kaleme almış olduğu anlaşılmaktadır (Ocak, 1997: 61).

Muhtemelen XVI. yüzyılda yazılmış olan velâyetname, bu dönemde Bektaşîlik tarikatı bünyesinde yazılmış iki önemli eserden biridir. Diğeri ise Menakıb-ı Kaygusuz Baba adlı eser olduğu ifade edilmektedir (Ocak, 1997: 61).

Günümüzde Pîrî Baba Velâyetnamesinin kaç nüshasının bulunduğu konusunda kesin bir şey söyleyebilmek kolay değildir. Bugün halk arasında Pîrî Baba Velâyetnamesinin bilinmeyen nüshalarının olması kuvvetle muhtemeldir. İnsanlar bu tip el yazması eserleri açığa çıkarma noktasında biraz çekingenlik göstermektedirler. Doğallıkla bu tutumunda çeşitli nedenleri bulunmaktadır.

Pîrî Baba hakkındaki çalışmalar sırasında İstanbul Topkapı Sarayı Müzesi Hazine Kitaplığı Türkçe Yazmalar Bölümünde 1313 numarada kayıtlı bir velâyetname nüshasına rastlanmıştır. Transkripsiyon çalışması yapılırken el yazması olan bu nüsha esas alınmıştır. Çalışmada bu nüsha kısaca TSM nüshası olarak adlandırılmıştır.

Vehbi Cem Aşkun "Pîrî Baba" adlı eserinde tıpkıbasımını vermediği bir velâyetname nüshasını yayınlamıştır. Ayrıca bununla birlikte kendisine sonradan gönderilen ikinci bir velâyetname nüshasından da bahsetmektedir. Aşkun, yayınlamış olduğu nüshanın kim tarafından ve hangi tarihte kaleme alındığının bilinmediğini ve diğer bahsettiği ikinci velâyetname nüshasının ise, Mehmet Akdağ adındaki arkadaşı tarafından kendisine gönderildiğini ve bu nüshayı Merzifonlu Kâra Mustafa Paşa Camiinin eski imamlarından Mehmet Hafız Efendi'nin yazmış olduğu bilgisini vermektedir (Aşkun, 1947: 19, 26).

İsmail Onarlı, yazmış olduğu bir makalede; Merzifon'da gazeteci-yayıncı olan Nurettin Gürgen adlı şahsın elinde bir Pîrî Baba Velâyetnamesinin bulunduğu bilgisini aktarmaktadır (Onarlı, 1997: 20).

TSM nüshası, Vehbi Cem Aşkun'un bilgisini verdiği nüshalar ve Nurettin Gürgen'de olduğu ifade edilen nüshadan başka, şahsıma ait özel kitaplığımda bir Pîrî Baba Velâyetnamesi bulunmaktadır. Böylelikle toplam (5) adet velâyetname nüshasının varlığı tespit edilmiştir.

Vehbi Cem Aşkun'un bilgisini vermiş olduğu nüshalar ile Nurettin Gürgen'de bulunduğu ifade edilen velâyetname nüshalarının akıbeti bilinmediğinden ne

yazık ki teknik özelliklerine burada değinilememiştir. Bu nedenle burada sadece TSM nüshası ve özel kitaplığımızdaki nüshadan bahsedilecektir.

TSM Nüshası:

Pîri Baba Velâyetnamesinin TSM nüshası, aharlanmış kâğıt üzerine nesih yazı ile harekeli olarak yazılmıştır. Yapraklar, 155 mm. boy ve 110 mm. enindedir. Metin kısmı 50 mm. uzunluğunda ve 11 satır olarak yazılmıştır (Karatay, 1961: I, 379). Karton kapak içerisinde, (17) yaprak (34 sayfa) halinde düzenlenmiş olan bu nüshanın ne zaman ve kim tarafından yazılmış olduğu belli değildir. Ne yazık ki eserde bu konuda herhangi bir bilgiye yer verilmemiştir.

Bu nüshanın ilk yaprağının ön yüzü (1a) boş bırakılmış ve velâyetname metnine ilk yaprağın arka yüzünden (1b) başlanılmıştır. Eserin son yaprağının önyüzünde (17a) Hz. Muhammed'e ait İbn Abbas'tan nakledilen bir duadan bahsedilerek duaya aynı yaprağın arka yüzünde (17b) yer verilmiştir.

Özel Kitaplığımızdaki Nüsha:

Özel kitaplığımızda yer almakta olan nüshada ise, Pîri Baba Velâyetnamesi ile birlikte Hacı Bektaş Velî ve Koyun Baba Velâyetnamelerine yer verilmiştir. Üç velinin menkıbelerini içeren bu nüsha, toplam (155) yapraktan (310 sayfa) ibarettir. Sayfalar, 240 x 170 mm. ebatlarındadır. Harekesiz olarak yazılmış olan metnin ilk bölümünde Hacı Bektaş Velî Velâyetnamesi, ikinci bölümünde Koyun Baba Velâyetnamesi ve üçüncü bölümünde ise Pîri Baba Velâyetnamesi yer almaktadır.

Pîri Baba Velâyetnamesi 149. sayfanın (149a) ön yüzünün 12. satırının son iki kelimesiyle başlamakta olup ilk iki satır kırmızı mürekkepli kalemle yazılmıştır. Velâyetname metni 155. sayfanın ön yüzünün (155a) sonunda bitmektedir. Metin kısmı, 17 satır halinde, 170 mm. boy ve 110 mm. eninde bir alanı kaplamakta olup, kırmızı mürekkepli kalemle iki sıra halinde çerçevesizdir.

Bu nüshanın 155. yaprağının arka yüzünde (155b), velâyetnamenin hicri 1303 yılı ramazan ayında "*Alancık karyesinden İnce Ali Oğlu Molla Sadık Efendi*" adlı kişi tarafından yazılmış olduğu belirtilmektedir. Bu kısmın alt tarafında ise, önce yedi beyitlik devamında ise beş beyitlik bir nefese yer verilmiştir.

Yazmanın deri cildi orijinal olmayıp yenidir. Sayfalar yer yer yıpranmış olmakla birlikte, özellikle Pîri Baba Velâyetnamesinin olduğu kısımlardaki bazı sayfalar kısmen yırtık ve eksik bir haldedir. Bu nedenle transkripsiyon çalışmasında bu nüsha esas alınmamıştır.

2- TSM Kütüphanesindeki Nüshanın Özeti:

Pîri Baba, Merzifon'un Narince köyündendir. Yedi-sekiz yaşlarındayken annesi onu Merzifon'a getirip bir yaşmağının yanına çırak olarak verir. Pîri Baba küçük

yaşlarından itibaren ibadet ehli ve keramet sahibi bir erendir. Öyle ki, o; öğle namazlarını Kâbe'de kılar ve tekrar gelip sanatıyla meşgul olurmuş.

Üstadı Pîrî Baba'yı birkaç kez suya gönderir ve her seferinde Pîrî Baba sudan geç gelir. Çünkü o bazen Şad suyuna, bazen de İmam Hüseyin çeşmesine gider. Fakat üstadı bilmediği için bu duruma çok kızar ve onu her seferinde uyararak incitici sözler söyler. Hatta bir keresinde Pîrî Baba üstadına zezem suyu getirmek için Kâbe'ye gider ama üstadı buna inanmadığı için onu değnekle dövmeye çalışırken araya adamlar girer ve Pîrî Baba'yı ustasının elinden alırlar.

Pîrî Baba'nın ustası bir gün hacca gitmeye karar verir. Hacdan dönene kadar Pîrî Baba'yı başka bir üstadın yanına verir. Verirken de Pîrî Baba'nın akşamları kendi eşinin yanında kalmasını şart koşar.

Üstadı hacdayken hanımı bir kazan helva pişirir. Pîrî Baba bu helvayı alır Kâbe'ye götürür. Üstadı niyazda iken, kendisine göstermeden bir lenger helvayı üstadının yanına bırakır. Dönüşte üstadının eşi bu olan bitenden dolayı Pîrî Baba'nın "velî" olduğunu anlar.

Yine bir gün üstadı Pîrî Baba'dan su ister. O da eline yeşil bir bardak alarak suya gider fakat yine geç kalır. Bu nedenle üstadı Pîrî Baba'ya olur olmaz sözler söyleyerek onu dövmeye kalkışınca Pîrî Baba'nın şahadet parmağıyla işaret etmesi üzerine üstadının bir gözü kör olur. Bu olayı duyan şehir halkı Pîrî Baba'nın ziyaretine gelirler. Bu sırada Pîrî Baba'nın ilk ustası hacdan döner ve eşine helva lengerini sorar. Eşi olan biteni anlatır ve Pîrî Baba'nın bir velî olduğunu açıklar. Yine bu arada, Hz. İmam Hüseyin'inden (Kerbelâ'dan) birkaç kimse gelir. Aşura günü elinde yeşil bir bardak ile İmam Hüseyin çeşmesinden su alan gencin Pîrî Baba olduğunu bildirirler. Pîrî Baba'nın ustası, bütün bu olup bitenleri onun annesine anlatarak, artık Pîrî Baba'nın kendilerine değil kendilerinin Pîrî Baba'nın hizmetine layık olduklarını bildirir. Bu olaylardan sonra Pîrî Baba, eski hamam külhanına girer ve kerametler gösterir.

Pîrî Baba bir gün külhanda yatarken cuş edip eline aldığı bir keseri külhan ocağında bir taşa koyup onu yumruğuyla bir karış batırır. Gittiği bir bağda henüz pişmemiş olan kebabı erken pişirir. Yine bir bağda henüz olmamış olan üzüm-leri yenecek duruma getirir. Eski hamamın damlayan tavanına "hamam bundan sonra damlama" der ve hamam artık damlamaz.

Bir gün Geylan (Gilan) vilayetinden bir âlim bazı sorulara cevap bulmak için önce Amasya'ya gider fakat Amasya'nın âlimleri sorularını cevaplayamayınca Merzifon'a gelir. Buradaki âlimler sorularına tam bir cevap veremeyince Pîrî Baba, Molla Ali adındaki âlime cevapları söyler.

Pîrî Baba eski hamamda, öğleye değin erkeklerle, öğleden sonra ise kadınlarla beraber yıkanır ama kadınlara bakmayıp kendi halinde gezermiş. Bu duruma bazı Merzifonlular razı olmazlar ve konuyu, Merzifon'a gelmiş olan Osmanlı padi-

şahı Fatih Sultan Mehmed'e bildirerek bu konuda hüküm vermesini isterler. Bunun üzerine Fatih Sultan Mehmed, Pîrî Baba'nın bulunduğu eski hamama gider. Pîrî Baba zekerini eline alarak Fatih'in üzerine yürür. Kapıcılar ise engel olmak isterler. Fakat Fatih Pîrî Baba'ya engel olmamalarını ister. Bu arada Pîrî Baba zekerin salıvererek padişahın kulağına şahadet parmağıyla üç kere "aldılar verdiler" diyerek hamamdan çıkar. Bunun üzerine Padişah Pîrî Babâ'nın veliyullah olduğunu anlar ve bu söz ve davranışlarını müneccimlerden yorumlamalarını ister. Müneccimler, Pîrî Baba'nın zekerinin "anahtar" kulağının ise "kapı" olduğunu ve padişahın bir vilayet fethedeceğini bildirirler. Fatih Sultan Mehmed, Pîrî Baba için vakıflar tahsis etmek ister fakat Pîrî Baba istemez. O bu tahsisi Merzifonlu âlimler için ister.

Fatih Sultan Mehmed, Merzifon'dan Osmançık şehrine gider ve orada Koyun Baba'ya uğrar. Koyun Baba'yla görüştükten sonra İstanbul'a hareket eder ve kendisine İstanbul'un alındığı müjdesi verilir.

Pîrî Baba her gün iki kez uğradığı yerde (tekkesinde) vefat eder. Bu arada Narıncalılar Pîrî Baba'nın cesedini alıp köylerine götürmek isterlerse de Merzifon'un âlimleri buna razı olmaz ve Pîrî Baba'nın öldüğü yerde toprağa verilmesini isterler. Ve Pîrî Baba Merzifon'da toprağa verilir. Olan bitenin padişaha bildirilmesi ve Pîrî Baba'ya köyler vakfedilmesi için Kara Baba adındaki kişi İstanbul'a gönderilir. Ancak Kara Baba İstanbul'a varıp padişahla görüştükten sonra burada vefat eder.

Bu arada Merzifonlular, Pîrî Baba için bir türbe ve tekke yapması için Pîrî Baba'nın akrabalarından olan Ali Dede'den istekte bulunurlar. Ali Dede bu işe pek olumlu bakmamakla beraber kendisine yapılan baskılardan da rahatsız olur.

Bu sırada Şamluoğlu Hoca İbrahim namında biri denizde fırtınaya tutulur. Bunun üzerine "Yâ Pîrî Baba eğer bu fırtınadan kurutulursam evime gitmeden önce mezarının üzerine yaptırayım." diye dilekte bulunur. Bu arada Hoca İbrahim uykuya dalar ve rüyasında bir akca güvercin donunda Pîrî Baba'yı görür. Rüyasında Pîrî Baba'ya mezarının üzerine bir türbe yaptıracağını tekrar eder ve kızını da süpürgeci olarak adayacağını ahdeder. Bu arada güvercin uçup gider.

Şamluoğlu Hoca İbrahim fırtınadan kurtulduktan sonra hemen Merzifon'a gelir ve Bizircioğlu namındaki şahıstan yer satın alarak, Pîrî Baba'nın türbesini ve tekkesini yaptırır. Hoca İbrahim, kızını da Pîrî Baba'nın kardeşinin oğlu Ali Dede'yle evlendirmek ister. Ali Dede yetmiş seksen yaşlarında yaşlı bir insan olduğunu ve bu yaşta sonra zürriyeti olmayacağını gerekçe göstererek bu teklifi reddeder. Fakat sonra yapılan ısrarlar üzerine evlenmeyi kabul eder ve bir evladı olur.

3- Velâyetnamede Anlatılan Kerametler:

Pîrî Baba Velâyetnamesi, baştan sona Pîrî Baba'nın veliliğini ve kerametlerini anlatan bir eserdir. Velâyetname yazarının esere, "Pîrî Baba hazretleri (kaddesa'llahu

sirrahü'l-'aziz kerametlerin beyan idelüm." ifadeleriyle başlaması da bunun açık bir kanıtıdır. Velâyetnamede anlatılan kerametler maddeler halinde aşağıya çıkarılmıştır.

1- Pîrî Baba'nın Öğle Namazlarını Kâbe'de Kılması: (2a), Pîrî Baba'nın üstadının hizmetinde olduğu ifade edildikten sonra onun her gün öğle namazını Kâbe'de kıldığı ve sonra gelip tekrar sanatiyle meşgul olduğu belirtilmektedir.

2- Pîrî Baba'nın Üstadına Zemzem Suyu Getirmesi: (2b-3a), Üstadının su istemesi üzerine Pîrî Baba üstadı için zemzem suyu getirir. Fakat üstadı onun sudan geç gelmesine kızar. Pîrî Baba'nın zemzem suyu getirdiğini söylemesine de inanmaz ve kendisiyle eğlendiğini sanır hatta onu dövmeye yeltenir.

3- Üstadı Hacdayken Ona Helva Götürmesi: (4a), Pîrî Baba'nın üstadı hacca niyet edip gider. Bu arada Pîrî Baba üstadı tarafından başka bir üstada çıkararak verilir. Ama akşamları hacca giden üstadının evinde kalır. Üstadı hacdayken üstadının hanımı hac arifesinde bir kazan helva pişirir. Pîrî Baba, bu helvadan bir kısmını bir lengere koyarak Kâbe'de olan üstadına götürür.

4- Kendisini Dövmeye Çalışan Üstadının Bir Gözünü Şahadet Parmağıyla İşaret Edip Kör Etmesi: (5a-5b), Yine günlerden bir gün üstadı Pîrî Baba'dan su getirmesini ister. Pîrî Baba eline yeşil bir bardak alarak su getirmeye gider. Fakat yine geç kalır. Geldiğinde üstadı bu duruma sinirlenir. Pîrî Baba ise, "Bu içtiğin su buraya uzaktır. Üç buçuk aylık yoldur." diye açıklamada bulunur. Ancak üstadı yine inanmaz ve bulduğu bir değnek ile Pîrî Baba'yı dövmeye çalıştığında, Pîrî Baba şahadet parmağıyla işaret ederek nazar eylemesi üzerine üstadının bir gözü kör olur.

5- Pîrî Baba'nın İmam Hüseyin Çeşmesinden Su Getirmesi: (5a, 6a), Üstadının su istemesi üzerine Pîrî Baba eline aldığı yeşil bir bardak ile çıkar ve suyolunda geç kaldığı için üstadı ona kızar hatta onu dövmeye yeltenmesi üzerine üstadının bir gözünü kör eder. Sonrasında ise Hazret-i İmam Hüseyin'den Pîrî Baba'yı ziyarete gelen bazı kimseler aşure günü İmam Hüseyin Çeşmesinden elinde yeşil bir bardak ile su alanın Pîrî Baba olduğunu ifade ederler.

6- Keseri Taşa Batırması: (6b), Pîrî Baba, Eski Hamam külhanında kaldığı bir zamanda, "bir kere cuşu edip" eline bir keser alarak yumruğuyla keseri külhan ocağındaki bir taşa batırır.

7- Kebapların Erken Pişmesi: (7a-7b), Bazı kişiler Havyalı nahiyesine bir bağa kebab yemek için giderler. Kebabı ocağa koyarlar. Bu arada Pîrî Baba çıkar gelir ve orada oturur. Henüz kebab pişmemişken Pîrî Baba kebab getirin de yiyelim der. Kebabı ocağa koyanlar şaşırıp kalırlar. Pîrî Baba'ya kebabın piş-

mesine daha çok zaman olduğunu söylerler. Pîrî Baba ısrar ettiğinde, ocağı açıp bakarlar ki kebab çoktan pişmiş.

8- Üzümlerin Erken Olması: (7b-8a-8b), Pîrî Baba, birlikte kebab yediği kişilere, bir yer tarif ederek oraya gitmelerini ve oradaki bağda olmuş olan üzümlerden getirmelerini ister. Bu istek üzerine buradaki kişiler şaşırarak henüz üzüm mevsiminin gelmediğini dolayısıyla bu mevsimde üzüm bulamayacaklarını ifade ettiklerinde, Pîrî Baba gitmelerini ister. Gidip bakarlar ki üç tevekta üzümler olmuş. Bu kişiler aralarında anlaşarak iki tevekteki üzümleri alıp birini bırakırlar ve gidip hep beraber yerler. Bu kişiler geride bıraktıkları bir tevek üzüm için bir plân hazırlarlar. Üzümünü yedikleri bağın sahibine bu mevsimde taze üzüm bulduklarını söylerler. Bağın sahibi ise bu mevsimde üzüm olacağına inanmaz ve aralarında bahse girerler. Bunun üzerine bağa gelip bakarlar ki üzümlerin yerinde yellere esiyor. Anlar ki üzümler Pîrî Baba'nın kerametiyle olgunlaşmış.

9- Eski Hamamın Damlamaması: (9a), Merzifon'daki Eski Hamamın tavanı terlediği için damlarmış. Pîrî Baba'nın "Hamam bundan sonra damlama" diye nefes etmesi üzerine hamam bir daha damlamamış.

10- Geylanlı Âlimin Sorusuna Cevap Vermesi: (9a-9b-10a), Bir gün Geylan (Gilan) Vilayetinden bir âlim çıkar gelir. Önce Amasya'ya uğrar ve buradaki âlimlere bazı sorular sorar. Amasya âlimleri Geylanlı âlimin sorularını cevaplayamadıkları için Geylanlı âlim bu kez de Merzifon'a gelir. Burada da aynı soruları sorar ve bu sorularına karşılık arar. Merzifon âlimleri de soruların cevabını veremez. Ancak Molla Ali adlı kişi Geylanlı âlimden biraz süre ister ve Eski Hamama doğru giderken yolda Pîrî Baba'yla karşılaşır. Pîrî Baba, Molla Ali'ye soruların karşılığını söyler. Bu kez Molla Ali Geylanlı âlime bir soru sorar. Fakat Geylanlı âlim de bu soruyu cevaplayamaz ve Molla Ali'nin bir velinin himmetiyle sorulara cevap verdiğini anlar. Molla Ali de sorulara Pîrî Baba'nın himmetiyle cevap verdiğini açıklar.

11- İstanbul'un Fethinin Önceden Haber Verilmesi: (11a-11b), Fatih Sultan Mehmet Merzifon'a geldiği bir zamanda, Pîrî Baba'yla sohbet etmek için Eski Hamama gider. Bu arada Pîrî Baba zekerin eline alarak padişahın üzerine doğru yürür. Padişahın koruma görevlileri Pîrî Baba'yı durdurmak isterlerse de padişah buna engel olur. Bunun üzerine Pîrî Baba zekerini salıverir. Padişaha gelerek onun kulağına şahadet parmağıyla üç kere "aldılar, verdiler." diyerek hamamın kapısından çıkar. Bu durumu müneccimlere yorumlatan padişah, zekerin anahtar, kulağının da kapı olduğunu öğrenir. Fatih Sultan Mehmet, Osmanlı'dan dönüştü İstanbul'un alındığı müjdesini alır.

12- Koyun Baba ile Fatih Sultan Mehmed Arasındaki Konuşmaların Pîrî Baba'ya Mâlum Olması: (13a), Fatih Sultan Mehmed, Merzifon'dan Osmanlı şehrine gider ve orada uğradığı Koyun Baba'ya "Yâ Dede Sultan iste ben-

den ne muradın?" diye sorduğunda, Koyun Baba itlerine yallık için köy, abdallarına aba ve yüz elli altın ister. Bu durum Pîrî Baba'ya malum olur ve Pîrî Baba "Koyun Baba gayrı dünya meşakkatine düştü." der.

13- Pîrî Baba'nın Güvercin Donunda Görünmesi: (15b-16b), Denizde fırtınaya tutulan Şamlıoğlu Hoca İbrahim adındaki kişi, fırtınadan kurtulursa Pîrî Baba'nın türbesini yaptıracağını vaat eder. Sonrasında ise uykuya dalar ve rüyasında, Pîrî Baba ağca güvercin donunda kendisine görünür. Fırtınadan kurtulduktan sonra söz verdiği gibi türbeyi yaptıran Şamlıoğlu Hoca İbrahim, Pîrî Baba'yı yine ağca güvercin donunda görür ve O'nunla konuşur.

4- Velâyetnamede Pîrî Baba-Koyun Baba İlişkisi:

Koyun Baba İmam Ali Rıza soyundan gelmektedir. İmam Ali Rıza ise, Hz. Ali soyundan gelen ve 12 İmamlar olarak bilinen İmamların sekizincisi olup İran'da Horasan'ın Meşhed şehrinde medfun bulunmaktadır. *Velâyetname-i Koyun Baba* adlı esere göre; XV. yüzyılda yaşamış olduğu ve Fatih Sultan Mehmet ile çağdaş olduğu bilinmektedir (Şahin, 2002: 26, 229).

Pîrî Baba velâyetnamesinde Pîrî Baba ve Koyun Baba ilişkisi şu şekilde gündeme gelmektedir: Fatih Sultan Mehmet Merzifon'dan İstanbul'a giderken Osmanlı şehrine uğrar ve bu şehirde bulunmakta olan Koyun Baba'nın yanına giderek velâyetnamenin deyimiyile "*merhaba etmek murad eyler.*" Fakat Koyun Baba elini padişaha vermeden önce "Beylerbeyi"ne uğrayıp uğramadığını sorar. Padişah bu soruya karşılık "*Yâ Sultan'ım beylerbeyi kimdir?*" sorusuyla cevap verir. Bunun üzerine Koyun Baba şu karşılığı verir: "...Merzifon'da eski hamam külhanında sakin olan Pîrî Baba'ya dirler." Fatih Sultan Mehmet bu cevap üzerine Koyun Baba'ya: "*Hay Dede Sultan biz dediğin kimsenin himmetiyle gideriz*" Cevabını verir. Ondan sonra Koyun Baba Fatih Sultan Mehmet ile "merhaba" eder.

Fatih ile Koyun Baba arasında geçen bu konuşmadan sonra, Padişah Koyun Baba'ya "*Yâ Dede Sultan iste benden ne muradın ?*" diye sorması üzerine Koyun Baba: "*Yâ padişahım benim itlerime yallık için bir köy viresin dahi abdallarınma aba viresin yüz elli altın viresin.*" Diyerek isteklerini sıralar. Padişah ise, "*Baş üstüne sultanım emir sizindir.*" Diyerek Koyun Baba'nın isteklerini kabul eder.

Fatih Sultan Mehmet ile Koyun Baba arasındaki bu diyalog, bu sırada Eski Hamam külhanında oturmakta olan Pîrî Baba'ya malûm olur ve o bunun üzerine eleştirel bir üslupla: "*Koyun Baba gayri dünya meşakkatine düştü.*" diye söyler (12b-13a).

Yukarıda anlatılanlar ışığında Pîrî Baba'nın Koyun Baba ve Fatih Sultan Mehmet ile çağdaş olduğu sonucu ortaya çıkmaktadır. Fakat tarihsel olarak gerçekten Fatih Sultan Mehmet'in İstanbul'un fethinden önce Merzifon ve Osmanlı'ya uğrayıp uğramadığı konusunda kesin bir bilgiye sahip değiliz.

5- Velâyetnamede Su Olgusunun İşlenmesi:

Velâyetnamede; üstadının su istemesi üzerine Pîrî Baba genellikle uzak mesafelerden su getirir ve her seferinde de geç kaldığı için üstadının sitemlerine maruz kalır (2a, 2b, 5a). Hatta şiddete maruz kaldığı bile olur (3a). Bir keresinde ise, şiddete maruz kaldığı bir anda keramet göstererek üstadının bir gözünü kör eder (5a).

Pîrî Baba üstadının su istemesi üzerine bir keresinde şad (şat) suyundan bir keresinde zemzem suyundan bir keresinde ise Kerbela'daki İmam Hüseyin çeşmesinden su getirir. Bu konunun velâyetnamede işlenmesi oldukça anlamlıdır.

Gerek zemzem suyunun gerekse İmam Hüseyin çeşmesi suyunun konu edilmesi rastgele bir anlatım değildir. Yani velâyetname yazarının bu iki tarihsel olayı çağrıştıran su olgusunu Pîrî Baba Velâyetnamesine tesadüfen taşımamış olduğu düşünülmektedir. Üstadının Pîrî Baba'dan su istemesi ve geç kaldığı için ona sitem ve azarda bulunması hatta dövmeye yeltenmesi, bütün bunlar aslında sembolik birer anlatımdan başka bir şey değildir.

Velâyetnamedeki zemzem suyu, sabır ve Allah'a teslimiyeti ifade eden tevhid dinini, İmam Hüseyin çeşmesinden Aşure günü getirilen su ise, İmam Hüseyin'in Kerbela'da haince katledilişini ifade eden sembolik bir anlatım olduğu kanaatindeyiz. Buradaki anlatımın özünde; henüz Kerbela'nın mesajını kavrayamamış olan bir anlayışa karşı, Muhammedî İslâm'ı savunan ve bu uğurda canını ortaya koyarak tevhid dininden taviz vermemiş olan Hz. İmam Hüseyin'in dik duruşu vurgulanmış olmalıdır. Bu anlamda Pîrî Baba'nın ustasının Muhammedî İslâm'ı kavrayamamış bir anlayışı temsil ettiği kuvvetle muhtemeldir.

D- Pîrî Baba Velayetnâmesinin Latin Harflerine Çevirisi

(1b) Bismillahirrahmanirrahim.

Pîrî Baba hazretleri (kaddesa'llahu sirrahü'l-'aziz) kerametlerin beyan idelüm. Bundan sonra ne vechile zuhur idüp ve ne mertebe veliyullah olup vücuda gelüp tevarihler yazıldığını eydür.

Pîrî Baba hazretleri kariyye-i Narince'den olup amma yedi sekiz yaşına vardıkda validesi Merzifon'a getirüp bir y(p)aşmakçıya şakirdliğe virüp. Pîrî Baba üstadı yanında işine meşgul iken ve dahi tıfıllık halinde ibadete meşgul idi. Üstadının (2a) hizmetinde olup herhalde üstazı emrine muti idi. Amma her gün öyle namazın Kâbe'de kılup gelür yine dükkânda oturup sanatına meşgul idi.

Bir gün Pîrî Baba Hazretleri'ni üstadı suya saldı. Pîrî Baba dahi sudan giç gelüp üstadı eyitdi:

"Bre oğlan niçün eğlendin?" didi. Pîrî Baba üstadına eyledi ki:

"Hay usta bu araya şad suyu çok menzildir." didi. Üstadı incinüp eyitdi:

"Bre yaban oğlanı sen beni hiç bir nesne komazsın bana böyle latife idersin bu nasıl sözdür şad suyu bu araya çok menzildir (2b) dırsın." Pîrî Babaya vafir sözler söyledi. Amma caizdi ki keramete erişdiğünü evvel vakit Pîrî Baba hazretlerinin gönlüne geldi ki üstadın alup şad ırmağı kenarında koya yine sabridüp durdu andan sonra günlerde bir gün üstadı eyitdi. Ya Pîrî Baba eline bir bardak alup kapu taşra alup bu kez varup zezem suyundan bir getürüp üstadıma zezem suyu içüreyim didi. Pîrî Baba suda eylenüp bir mikdar giç kaldı yine üstadı eyitdi:

"Bre oğlan seni bir dahi bir yere göndermeyom zira sen bu san'ata muhabbet (3a) etmeyüp öğrenmeđe sa'y etmezsin" didi. Pîrî Baba eyitdi:

"Bu içdüğün su değıldir zezemdir." didi. Üstadı eyitdi:

"Bre yaban oğlanı sen beni mezlenür misin" didi. Pîrî Babayı döğmeye değnek tedarik iderken araya adamlar düşüp elinden aldılar. Andan sonra bir nice eyyam üstadı ile sanata meşgul oldu. Andan Pîrî Baba'nın üstadı hacca niyyet idüp meşgul günlerde bir gün revan olup gitmiye falan gün deyü va'd eylediler. Pîrî Baba'yı üstadı getürüp bir âhir usta (3b) yanına emanet virüp eyitdi:

"Sen bu oğlanı alasin amma ahşam oldukça benim hanımda olsun inşallah gelmek müyesser olursa yine oğlan şâkirdimdir." deyüp karar itdiler. Andan üstadı hacca revan olup gıtdiler.

Pîrî Baba âhir usta yanında işine meşgul ahşam olıcak gelüp üstadı hanesinde sakın olur idi. Amma üstadı beyt-i şerifde iken çünkü hac arefesi oldu. O hatun kalkup bir kazan helva bişürüp andan ortaya bir mikdar helva koyup bugün üstadın bunda olmak (4a) gerek idi didi. Pîrî Baba eyitdi :

"Getür bir lengeri içine helvâ koyun anı üstadıma iletem" didi. Hatun eyitdi:

"Ya oğlan üstadın dükkânda değıl ki sen bu helvâyı iletessin" didi. Baba dahi:

"Sen elbetde bu helvayı virin iletürem." deyüp durdu. Hatun eline bir lengeri alup içine bir mikdar helva koyup Pîrî Baba eline virdi. Pîrî Baba taşra olup tarfetülayn varup üstadı beyt-i şerifin altun oluk altına başını secdeye koyup günahlarına tevbe idüp rabbisine niyazda iken Pîrî Baba helvayı üstadı yanına (4b) koyup gözden pinhan oldu.

Baba Pîrî hatun yanına gelüp oturdu. Hatun eyitdi :

"Ya Pîrî kani lenger ile helvayı getürdin" didi. Pîrî hazretleri eyitdi :

"Üstadıma iletüp virdim" didi. Hatun eyitdi:

"Bana böyle cevab idersin" deyü hatırı şerifinizde olup Pîrî Babaya birkaç sözler söyledi. Pîrî Baba hemen bî-huzur olup eyitdi:

"Bir lengeri zayı eylemedi. Üstadıma virüp bunda gelürem." didi. Hatun bildi ki bu oğlan velidir.

Raviler şöyle rivayet iderler ki o (v)akitde Pîrî Baba ol hatunu alup beyt-i şerife iletüp anı (5a) dahi irşad eyledi. Ve bu tarafda olan üstadı ile san'ata meşgul iken bir gün üstadı:

"Ya Pîrî var bir su getir." deyüp eline bir yeşil bardak alup dükkândan taşra olup gitdi. Suyolunda eğlenüp giç kaldı. Üstadı Pîrî Babaya olur olmaz sözlere başlayup söyledi. Pîrî Baba eyitdi:

"Niçün böyle söylersin bu içdüğün su buraya ıraktır üç buçuk aylık yoldur." dedi. Üstadı bunun bu sözüne kakup hemen değnek tedarikin idüp döğe. Hemen Pîrî Baba şahadet barmağı ile işaret idüp (5b) nazar eylediği gibi üstadının bir gözi kör oldu. Şehir halkı Pîrî Baba'nın bu kerametlerin görüp işidenler ziyareti-ne geldiler.

Hikmet-i Hüda üstadı selamete evine geldiğinde:

"Hatun bu ahval ne ahvaldir." deyüp helva lengerinden sual eyledi. Hatun veliyullah oldığın bilmiş idi. Hacıya bir naklidüp başladı Pîrî Baba'ya azim iltifat idüp kerametleri bir zuhura gelüp beyan olundu. Andan sonra Pîrî Baba'ya üstadı yanına okuyup şefaatin dileyüp duasın rica ve niyaz eyledi.

Raviler şöyle (6a) rivayet eylediler. Hazret-i İmam Hüseyin'den birkaç kimseler Pîrî Baba'nın ziyaretine geldiler, gördiler İmam Hüseyin çeşmesinden gelüp elinde bir yeşil bardak ile Aşura gününde gelüp su alan oğlan budur deyü şehadet eyleyüp cem olup Pîrî Baba'yı gördükleri gibi dar ayağına düşüp merhaba sultan veliyullah deyüp eyitdiler :

"Biz bu oğlanı İmam Hüseyin çeşmesinden su alurken elin(d)e bir yeşil bardak gördüğümüz bu oğlan" didiler. Üstadı validesine haber idüp Pîrî Baba'nın kerametlerin haber virüp validesi eline teslim idüp:

"Bu şimden gerü bize (6b) hizmete layık değildir bize buna hizmetkâr olmağa layık olduk." deyüp Pîrî'nin gözlerine öpüp duasın rica itdiler.

Pîrî Baba dahi külhana düşüp meczup divane meşrep kendi olup kerametleri bir zuhur eyledi. Pîrî Baba eski hamam külhanında oturdu. Bir gün külhana yartarken bir kere cuş idüp eline bir keseri alup külhan içine girüp ol keseri² külhan ocağında bir taşa koyup yumruğıyla kakduğı gibi keseri bir karış taşa battı. Keramet zahir (o) eyledi.

Raviler şöyle rivayet eylediler bir gün şehirden bir nice kişiler bağ bağçe muhabbeti (7a) etmeye gitmek murad eylediler. Hayvalı nahiyesinde bir bağa kebab yemeğe andan sonra bağa oturup anı ortaya koyup kebab kesmeğe aldılar. Anda olan kimseler her biri bir işe tayin olup kebab şişine saçup ocağa aldılar ve kimi

² Akeseri gibi de okunabilir. Çünkü keser sözcüğünün başında elif harfi bulunmaktadır.

dahi ayak üzre iken anı gördiler ki Pîrî Baba çıkageldi. Hazır olan yarenlere selam virdi. Anlar dahi aleyke alup cümlesi ayağa kalkup:

"Hoş geldin ya Dede Sultan." didiler. Pîrî geçüp oturdu. Eyitdi:

"Kebab bişmiş ocaktan indirin yiyelüm." didi. Ol kimseler birbirine bakışup eyitdiler:

"Hay Dede Sultan dahi ocak henüz aldık (7b) nice pişdi?" didi.

"İndirin" didi. İndirdiler gördiler içi taşrasından pek pişmiş ele aldılar eyvah eyvah kebaba hizmet yediler. Pîrî Baba eyitdi :

"Var ki şol bağa üzüm getirin kebab üzerine yiyelüm." didi. Ol kimseler birbirine bakışup e(yit)diler:

"Dede Sultan şimdi üzüm zamanı değil." Pîrî eyitdi :

"Hele siz varın vardır." didi. Anlar eyitdiler :

"Bağlarının kimi buda nur kimi de riylup (?) üzüm vakti değildir." didiler. Pîrî eyitdi :

"siz varın benim didiğim üç tevekde üzüm bitmiş bil ki öyle üzüm olmaz." taac-cübe kaldılar. Didiler ki gelmek bu tevekde olan (8a) üzüm ikisin keselüm birini alıkoyalum bunu kimse görmüş değildir falan kimseye bu ahvali söylerüz ol dahi inanamaz şimdi üzüm olmaz dir biz dahi ideriz ki bize ne ikrar idesin ki sana taze tevekde bitmiş üzüm getürelüm. Andan iki tevekde kesdiler birin alıkoydılar. Gelüb eyvah eyvah kebab ile yediler. Andan kalkup şehir halkı geldiler ol dedikleri kimsenin bağına varup eyitdiler :

"Bu gün biz bir bağda taze üzüm gördük." didiler. Ol adam eyitdi:

"Sen deli misin şimdi tımar vaktidir." didi. Bunlar müca(de)leye varurlar eğer tane üzüm bulur ise ben felan şeyi virem sana eğer (8b) bulunmaz ise sen dahi bana fılan şeyi viresin didi. Sözü yerine kodılar andan kalkup bağa geldiler yerinde, yeller eser ma-hâzâ ol üzüm Pîrî Baba'nın kerameti olmuş.

Andan sonra Pîrî Baba eski hamam külhanını mekân eyleyüp Pîrî Baba'nın kerametleri bir bir beyan olunup zuhura gelüp cümle şehir halkı bulup agâh oldılar. Pîrî Baba gerçek veliyullahdır Pîrî Baba'nın ziyaretine gelür. Ol dahi hamamdan gaip olup külhandan çıkup gördiler ki Pîrî Baba külhan önünden oturur sonra külhandan gaip olur hamam içinde oturur.

Ol vakit eski hamam terleyüp damlardı. Pîrî Baba (9a) eyitdi :

"Hamam bundan sonra damlama." deyü nefes eyitdi haliya şimdi eski hamam damlamaz.

Günlerde bir gün Geylan (Gilan) vilayetinden bir âlim zahir oldu. Vakitte bir ehli ilim var bulursam bir mesele vardır anı sual iden bulurlar mı deyü Amasya

şehrine geldi. Anda olan ulemalar cem eyledi. Geylani meseleye sual eyledi anlar aciz olup cevap vermeye kadir olamadılar. Andan kalkup azm-i Merzifon deyüp gelür. Ulemaların cem ider ol meseleyi bunlara dahi sual ider. Anlar dahi hiç bilmezler. Amma Monla Ali namında bir ehl-i ilim kimse var idi. Bana destur vir ki Hamid Camisi (9b) amma ziyade mudayaka çekerdi. Geylani'ye eyitdi:

"Ya şeyh imdi bana destur vir ki hamid camisi mescidinde iki rekât namaz kılayum andan gelüp meseleye cevap vireyim." didi. Andan Geylan(i) Monla Ali'ye destur virdi. Monla Ali meşcidde iki rekât namaz kılup kitaba meşgul iderken Monla Ali üşüdi. Kalkup eski hamam külahına gelürken Pîrî Baba çıkageldi. Monla Ali'ye selam virüp eyitdi :

"Ya Monla Ali, Geylan vilayetinden bir kimse gelmiş bir mesele sual eylemiş hiç bir kimse bilmemiş. Ya Monla Ali ol mesele şudur." deyü cevap virdi. Hemen Monla Ali eline kalem alup (10a) filhal (v)arup Geylani'ye karşı çıka. Geylani Monla Ali'ye merhaba ider. Monla Ali Geylani'ye tiz sen dahi bana cevap vir (di)di. Geylani hemen Monla Ali'nin eline ayağına düşüp eyitdi:

"Ya şeyh sen velisin yahud bir veliye erişmişsin kerem idüp kimseye dimeyesin."

"Beli ya şeyh Pîrî Baba himmetiyle sana cevap virdim." didi. Geylani gelüp Pîrî Baba ziyaretine meded eyitdi. Andan bu sırrı saklayasın inşallah İslambol'a varayım da andan senin yanında kalayım didi. Azm-i İslambol deyüp gitmekte olsun.

Raviler şöyle rivayet iderler kim Pîrî Baba'nın âdeti eski hamamda öyleye değin erkek (10b) ile bağlanur öyleden ahşama değin avratlar ile yuyunur. Velâkin kendi halinde avratlara bakmayup meczup gezüp yürür. Amma bazıları buna razı olmadılar. Didiler her birisi bir mana virir didiler kimi didi divanedir ve kimi didi ve kimi budaladır didi velidir. Amma ol mahalde Sultan Mehemed Merzifon'a gelmiş idi. Merzifon büyükleri bir yere olup ittifak eylediler ki Sultan Mehemed'e bir arzuhal idüp virelüm bu işden fârig ola didiler. Eyitdiler:

"Ya padişahım vilayetimizde bir budala zahir oldı gerçi veliyullahdan bir kimse dir Pîrî Baba dirler. Amma eski hamamda olur. Hamamda avratlar ile gezer. Biz buna razı (11a) olmayuz. Siz lutf u kerem idüp söyleyesiz ferman senindir." didiler. Padişah eyitdi :

"Ana ben varayım." didi.

Raviler şöyle haber virdiler ki günlerde bir gün Sultan Mehemed hamama sohbeti için Pîrî Baba'yı görmek müştak oldı. Padişah hamama girüp oturdu. Sağında ve solunda vezirler el bağlayup turdular. Gördiler ki Pîrî Baba zekerin eline alup padişahın üzerine yürüdi. Kapucular komadı. Padişah gördi ki gelen Pîrî Baba'dır. Değmen deyü işaret eyledi. Pîrî Baba zekerin saliverdi. Padişah hazretlerinin kulağına şahadet barmağıyla üç kerre:

"aldılar (11b) virdiler." deyüp hamamın kapusından taşra olup yürüyordu. Bu iş padişahın hoşuna geldi. Pîrî'nin ardınca adam tayin itdi. Elbetde ol budalayı götürin didi. Vardılar gördiler külhan ocağına girmiş oturur. Gelüp padişaha ahval-i haber virdiler. Padişah dahi bildi ki Pîrî Baba veliyullahdır. Münecim götürüp tiz bana cevap virin. Biz bu Pîrî'nin bu işinden acaba ne lazım gelür didi. Padişaha cevap virdiler ki ol Pîrî'nin zekeri anahtardır, kulağınız kapudır. İnşallah ol devletlünün himmet-i âlisi ile bir vilayeti feth idersin "lâ yâ lemül ğaybe illellâh"³ didiler. Padişah bunlara ihsan idüp (12a) hatta Ali Dede'ye ve Kara Dede'ye bir kaftan eyledi amma Pîrî Baba bunlara bî-huzur olur. Padişahın kaftanın giydiler deyü. Andan sonra padişah eyitdi :

"Var ki Pîrî Baba'ya söyleyin Merzifon'u kendüye vakf ideyüm," deyüp haber gönderdi. Külhan içinde otururken gelen adamlara Pîrî Baba cevap virdi ki:

"Bana vakıf hacet değil şehrin ulemalarına vakf eylesün. Benim ruhim için okuyup bana hayr dua eylesünler." didi. Gelüp eyitdiler:

"Sultan bir dahi cevap kadir olmadın." Pîrî Baba cevap virdi:

"Merzifon ulemalarına vakıf eylesün." didi deyüp cevap virdiler. Padişah(a) Pîrî'nin bu cevabı hoş (12b) geldi. Pîrî abdallarına sadaka-i müsliminden hâsıl olan tekkeye deyü buyurdi.

Andan sonra padişah azm-i İslambol deyüp revan olup Osmancuk şehrine dâhil olunur. Koyun Baba'ya uğradı. Merhaba etmek murad eyledi. Koyun Baba padişaha elin virmedi. Padişah eyitdi:

"Bu devletlü niçün yüz çevirdi bizden muradın ola." didi. Koyun Baba cevap virdi:

"Beylerbeyine uğradın mı?" Padişah:

"Ya sultanım beylerbeyi kimdir?" didi. Koyun Baba eyitdi:

"Pağışah Merzifon'da eski hamam külhanında sakın olan Pîrî Baba'ya dirler." didi. Padişah cevap virdi eyitdi:

"Hay Dede (13a) Sultan biz dediğın kimsenin himmetiyle gideriz." didi. Koyun Baba padişah ile merhaba idüp eyitdi andan sonra padişah eyitdi:

"Yâ Dede Sultan iste benden ne muradın?" Koyun Baba eyitdi:

"Ya padişahım benim itlerime yıllık için bir köy viresin dahi abdallarına aba viresin yüz elli altun viresin." didi. Padişah eyitdi:

"Baş üstüne sultanım emir sizindir." didi. Pîrî Baba Hazret-i Merzifon'da eski hamam külhanında otururken Pîrî Baba'ya malum oldı. Abdallarına eyitdi:

³ "Ğaybı ancak Allâh bilir." Âyeti.

“Koyun Baba gayri dünya meşakkatine düşdi.” deyüp söyledi. Andan sonra (13b) padişah İslambol’a varması zin bulda mücde haberleri zahir oldı. Eyitdiler :

“Padişahım İslambol alındı işte anahtarlar” deyüp virdiler. Padişah bu haberi işidicek sevindi. İslambol’a dâhil olup.

Raviler şöyle rivayet iderler ki Pîrî Baba her gün iki zamanında gün batıncaya de-ğün bu asitanenin yerinde sakın olurdu ahşam yine durmayup külhana giderdi. Bir gün Pîrî Baba yine gelüp bu asitanenin yerinde bi-emrullah merhum olup rahmetullahı aleyh.

Andan sonra Narınceli bunu işidüp merhum bizimdir alup gitmek isterler. Merzifon (14a) âlimleri cem olup Pîrî Baba’yı virmeğe razı olmadılar. Bu yere defn olsun ve hem üzerine tekke bina olsun deyüp karar eylediler. Andan sonra şehir halkı gayet melül olup kaldılar. Padişah tarafından olanlar gelüp eyitdiler padişah Pîrî Baba’ya ruhiçün köyler vakf idecekdir elbetde ki senin deyü bir hattı şerif getürdiler. Olmaz Kara Baba’ya elbetde sen varup padişaha hali beyan idüp bildirsın didiler. Andan sonra Kara Baba’ya azm-i İslambol deyüp varup padişaha buluşup eyitdi:

“Padişahım Allah sizlere ömürler virsün.” deyüp andan padişah Baba’ya bir oda virüp anda oturup (14b) kız sefasında meşgul iken bir gün varup gördiler ki Kara Baba kubbesi içinde vefat eylemiş. Gelüp padişaha eyitdiler:

“Padişahım Merzifon’dan gelen derviş merhum olmuş.” deyü haber virdiler. Padişah dahi bildi ki evliyanın kendiçün köyler vakıf olmaya izni yokdır. Merhumu defn eylediler.

Bu tarafda Ali Dede’ye cümle halk bu merhumun üzerini yap ve hem tekke bina olsun didiler ve dahi her neye vardısı evliyalar Ali Dede’nin yakasına yapuşurlar. Elbetde ol merhumun üzerini yap deyü kendi olup Ali Dede bir tarafa revan olup halkın (15a) elinden halas bulam deyü her nereye varsa rahatlık bulmayup yine evine gelür.

Yine halk başına üşürler ki sen bu merhumın üzerine niçün yanmazsın deyü görse olmaz mübaşeret iderken Şamluoğlu Hoca İbrahim namında bir kimse derya içinde iken hikmet-i Hüda bir fırtına oldı ki kimi içinde olan adamlar birbirlerine helallik dilediler andan sonra Şamluoğlu Hoca eyitdi:

“Ya Pîrî Baba eğer şu fırtınadan selamet bulursam evime varmayumda evvel ol senin üzerine varup kabri-i şerifini yapırayım.” didi. Hoca İbrahim’in gözine uyhu galip (15b) olup uyudu. Hemen düşü içinde bir kimse gelüp eyitdi kim ya Hoca İbrahim işte ol nezir idüp üzerini yapırayım. Gine Pîrî Baba benim didi zihar ahdin bozma didi. Hoca hem uykusu nezir olsun önünde süpürgeci olsun diyecek. Hemen Pîrî Baba bir akca güğercin tonında olup serendireğinin başına konup uçdı gitdi.

Vakitte Hoca İbrahim uyanup gördi Allah Tealâ ol fırtınadan halas virüp emin oldılar. Andan Şamluoğlu Hoca İbrahim evine gelüp Bizircioğlu namında bir kimse var idi (16a) andan satun alup bu asitaneyi yapıdırup bu cümle vakıfları Şamluoğlu Hoca İbrahim bina idüp ve ol nezir eyledüğü kızı Pîrî Baba karındaşı oğlu Ali Dede'ye helalliğe murad eylediler. Ali Dede kabul etmeyüp ben yetmiş seksen yaşımdan sonra zürriyetim gelmez bana göre kız almak gerek değildir di-di. Elbetde sen bu kızı almak gereksin didiler. Raviler şöyle rivayet iderler Ali Dede ol kızı alur bir evladı olur.

Pîrî Baba'nın mezarının üst eşiğine tarih yazmak murad eylediler. Sahibü'l hayrat ve'l hasenat (16b) bina sahibi Şamluoğlu Hoca İbrahim namı kim kıyamete değin duadan yâd itmeyeler çünkü Pîrî Baba'nın kerametlerin işidüp bildiler gerçek. Pîrî Baba bir ağca güğercin donında gelüp Hoca İbrahim fasih lisan birle söyleyüp andan Hoca İbrahim eyitdi :

"Sizinle akrabadan olduk." deyü taşdan bir güğercin tasgir idüp Pîrî Baba'nın üst eşiğine karşı asa kodılar. Her kim ziyarete gelürse nazar idüp bileler Pîrî Baba'nın gerçek veliyullah imiş deyüp ruhiçün bir fatiha şerif (17a) okuyalar deyü bu kitabı telif idüp yazdılar. Pîrî Baba'nın kerametleri bir bir beyan olunup destan idüp yazdılar. Çünkü bu kıssa bundan oldu tamam vir Muhammed Mustafa ruhuna yüz bin selam. Temmet.

İbn Abbas radyallahu anhu eyitdi :

"Ben Resulullah'dan işitdim ki: 'Benim ümmetimden bu duayı her sabah okusa bir kere ya iki kere ya üç kere Allah Teala o kulun gönlin ve gözün zâhirin ve bâtinin keremiyle pür-nûr eyleye şeytan iğvasından emin eyleye.' Ol mübarek dua budur."

(17b) Bismillâhirrahmânirrahîm. Allâhümmecal fî kalbî nûran ve fî şemmî nûran ve fî basarî nûran ve an şimâli nûran ve emâmi nûran ve halfî nûran ve tahtî nûran ve fevkî nûran vecalnî nûran ve lâ havle ve lâ kuvvete illâ billâhil aliyil azîm. Temmet.

Kaynaklar

Abdi-zâde H. Hüsameddin. (1986). Amasya Tarihi. Haz: Ali YILMAZ-Mehmet AKKUŞ. Ankara: Amasya Belediyesi Kültür Yayınları.

AKKAYA, M. Şükrü. (1934). Orta Anadolu'da Bir Dolaşma. Ankara.

AŞKUN, Vehbi Cem. (1947). Piri Baba. Sivas: Kâmil Basımevi.

BABİNGER, Franz. (1988). "Koyun-Baba". İslâm Ansiklopedisi. C. 6. s. 881. İstanbul: MEB BÖCEKÇİ, Turan. (2002). Amasya Evliyalari. Amasya.

ÇUHACIOĞLU, Abdulkadir. (2002). Hz. Peygamberin Dilinden Hz. Ali. El-Hasâis Tercüme ve Şerhi. Amasya.

- DOĞANAY, Eraslan. (2000). Anadolu'da Yaşayan Dergâhlar. İstanbul: Can Yayınları.
- DOĞANBAŞ, Muzaffer. (1999). "Piri Baba Türbesi". Cem Dergisi. S. 87. İstanbul.
- DOĞANBAŞ, Muzaffer. (2001). "Amasya Yöresi Alevî Ziyaretgâhları". Hacı Bektaş Veli Araştırma Dergisi. S. 17. Ankara.
- DOĞANBAŞ, Muzaffer. (2003). Kültürel ve Sanatsal Boyutuyla Amasya. Ankara.
- EVLİYA ÇELEBİ. (1970). Evliya Çelebi Seyahatnamesi. C. IV. Haz: Zuhuri Danışman. İstanbul.
- ERKEK, Sabih. (1972). Türkiye'de Vakıf Abideler ve Eski Eserler-I. Ankara.
- FAROQHİ, Suraiya. (2001). "Osmanlı İmparatorluğunda Bir Kent Ereninin Hayat Hikâyesi: Merzifonlu Pîrî Baba". Hacı Bektaş Veli Araştırma Dergisi. S. 18. Çev: Harun Yıldız. Ankara.
- HASLOK, F. R. (2000). Bektaşîlik Tetkikleri. Haz: Kâmil Akarsu. Ankara.
- KARATAY, Fehmi Edhem. (1961). Topkapı Sarayı Müzesi Kütüphanesi Türkçe Yazmalar Katalogu. C. I. İstanbul.
- KÖPRÜLÜ, M. Fuad. (1993). Türk Edebiyatında İlk Mutasavvıflar. Ankara.
- OCAK, Ahmet Yaşar. (1997). Kültür Tarihi Kaynağı Olarak Menâkıbnâmeler. Ankara.
- ONARLI, İsmail. (1997a). "Pîrî Baba Tekkesi-I". Cem Dergisi. S. 71. İstanbul.
- ONARLI, İsmail. (1997b). "Pîrî Baba Tekkesi-II". Cem Dergisi. S. 72. İstanbul.
- ÖZTÜRK, Yaşar. (1994). Kur'an'ın Temel Kavramları. İstanbul.
- PİROĞLU, Hüseyin. (1992). Evliyalar Yatağı Anadolu. Ankara.
- ŞAHİN, Haşim. (2002). "Koyun Baba". TDV İslâm Ans. C. 26. s. 229-230. Ankara.
- TAŞAN, A. Aziz. (1979). Dünden Bugüne Merzifon. İstanbul.

<p>خدیجه اوئوب حماله اوستا دی امریه مطیع ایدی آتار کون اولد نمازین کعبه قلوب کوزیه دکاینه اوئوب منجه مشغول ایدی برکون بیری بابه حصر کون اوستا دی صوته صدای بیری بابه دخی صودن کج کاوب اوستا دی ایدی بر اوغلان بچون اکلنگ ددی بیری بابه اوستا دی ایدی که هی اوسته یواریه شاد صوی حوق منزلرد دی اوستا دی احووب ایدی بر بیان اوغلان سن هی برسته قومان سین بکایوله لطفه ایدر سین بونه اصل سون در شاد صوی یواریه جوق منزلرد</p>	<p>بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ بیری بابه حصر بیری قدس الله سره الغرر المثلین بیان ایدر لوم یوندن مکن نه وحید ظهور ایلد ونه مرتبه ولی الله اولوب وجوده کلوب نوار بخت یازیلد و ضعی ایدی بیری بابه حصر بیری قریب ایدر اولوب ایتا بیدی سحر بخت و ارفیق و ایلدی مزین غونه کوروب بریا شمعینه شاد بیکه و بر بیری بابه اوستا دی یازیلد مشغول ایدر و دی طغلیک تالین عبادت مشغول ایدی اوستا دیک سخن</p>
--	--

<p>امیوب اوکر مکه سنی امر سنین ددی بیری بابه ایدی اوسته یو ایلد و کله صود کلدر زمد مکر دیدی اوستا دی ایدی بر بیان اوغلان سن هی منزلور مسین ددی بیری بابه ددی دو کد کنگ تدارک ایدر کن ارایه اولدرد و صوب الدن ایلد ایدر کن صر برنجه ایتام اوستا دی له صعه مشغول اولدی اندن بیری بابه نکت اوستا دی حجه نیت ایدوب مشغول کونلرد برکون رون اولوب حجه فلان کون دیو و عدا ایلد بیری باییری اوستا دی کورب بر احر اوسته</p>	<p>در سنین بیری بابه اوستا دی اوستا دی اوستا دی کرامته ابر شد و کین اول وقت بیری بابه حصر هر کویته کلدر اوستا دن الویب شاد ارضی کازینغ قوی بینه صبر ایدوب طور دی ایدر صکر کونلرد برکون اوستا دی ایدی باییری بابه ایدر بر بوزاق الویب هو طشر الویب بوکر واروب زمرم صونیدن برکون روب اوستا دمه زمرم صوی اچره ره ددی بیری بابه صوده الویب بر مقدا از کج کلدی بینه اوستا دی ایدی بر اوغلان سن بیری بزوره کوندر موم زبر اسن بو صغه حجت بخور</p>
--	---